

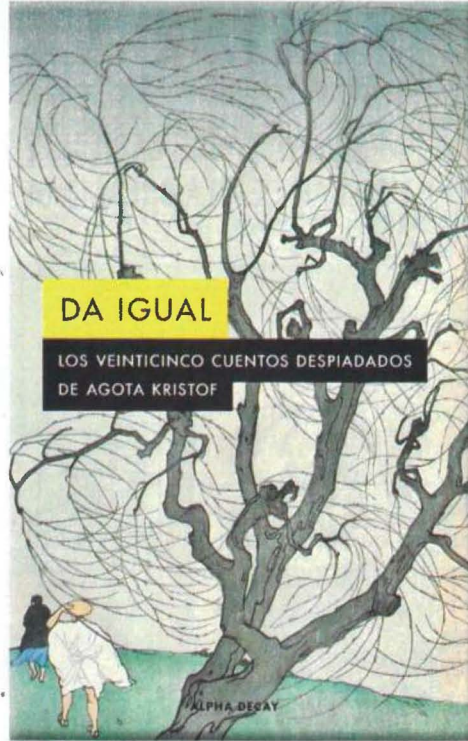

L'art de pertorbar

Vint-i-sis contes pertorbadors és el subtítol escaient del volumet intitulat *Tant és d'Agota Kristof*, celebrada escriptora hongaresa que escriu en francès perquè es va exiliar des de la seua natal Hongria a la rica Suïssa. L'autora és coneguda sobretot per una trilogia anomenada *Claus i Lucas*. Ara Marc Parera ha traduït aquests contes que somouen l'ànima. Impresos amb una portada fosca que evoca els cards punxeguts. Si no fos per l'esmentada novel·la, ningú no s'hauria atrevit a treure a la llum aquests contes que estan banyats en un nihilisme vital molt verinós, trist però cert. No sabem quasi mai com han estat les vides des altres. El llibre d'Agota Kristof ens ensenya uns narradors i uns personatges que no neden en l'aigua transparent i plàcida de la felicitat.

Publicats en francès el 2005, posseïxen l'esperit inquietant de les coses que tot i ser breus són fortes. Mentre els llegia puc dir que m'he sentit contorbat, que m'he omplert la copa de conyac perfumat, he provat en va d'escriure aquest article i m'he embussat en els papers que volia escriure. Si no fos que no escrivim en paper, la meua paperera estaria plena a vessar.

Estimats lectors, si estan desanimats no llegeixin aquest llibre destarotador. Si, en canvi, estan fascinats per l'autora i volen sucar pa en aquesta literatura dura pot ser que els arribi un moment que, per reacció, o per lucidesa, tornin a sentir una certa pau. Ja saben que en

↓ **EL LLIBRE D'AGOTA KRISTOF
ENS ENSENYA UNS
NARRADORS I UN PERSONATGES QUE
NO NE DEN EN L'AIGUA TRANSPARENT**

aquesta qüestió el diàleg amb un mateix, i si escau, amb els altres, és essencial.

Tal vegada el pinyol narratiu de la seua obra sigui aquest no menysprear tot els sentiments dissolvents, àcids, amargs que passen pel nostre cervell. La narradora, per exemple, narra el que podria ser l'enterament del seu pare amb una claredat expressiva seca, sense adjectius, sense precisions geogràfiques

precises. El català del seu relat és elemental. Gens de mutat. Un llenguatge molt poc patètic però alhora amb una claredat que és com un cop de puny a les barres: "El meu pare no va passejar amb mi de la mà enlloc. Contat en primera persona no té cap relació amb els llibres d'autoajuda, que tant han florit en el nostre context cultural ni tampoc amb els impulsos de ràbia o d'indignació que les xarxes socials com ara X solen suscitar.

La veritat sigui dita: mentre el llegia a estones vaig passar un dia no precisament dolç. Si llegeixes, per exemple en el conte *Penso*: "Em queden, ara, poques esperances. Abans, buscava, em desplaçava tota l'estona. Esperava alguna cosa. Quina? No en tenia ni idea. Però pensava que la vida no podia ser això, com si no fos res [...]".

Ens hem acostumat a unes narracions amarades del sucre de l'esperança. Les d'Agota Kristof en tenen molt poca, d'esperança, molt poc sucre, gens de mel. No sabia què recomanar-los, estimats lectors. Amb bon criteri prendran les seues decisions.

Sàpiguen que si agafen el volum de contes d'Agota Kristof hauran de passejar després per camins assolellats, els convindrà la companyia dels arbres i de les persones estimades.